

som han maa ønske, at man ikke tillægger ham; men, som sagt, enten det er behageligt eller ubehageligt, det forekommer mig at være aldeles ligegyldigt og har ingen Indflydelse paa Sagen, der gaaer ud paa, at han til Vedkommende, som skal afgjøre Andragendet, giver de Dplysninger overeensstemmende med Sandheden, hvortil han seer sig istand. Naar endeligen Sagen, oplyst af alle de Vedkommende, til hvem den afgjørende Autoritet har henvendt sig, foreligger til Decision, da forekommer det mig, at først Spørgsmaalet opstaar; — skal man nu give den, der har indgivet en Ansøgning eller Klage, Ret til at undersøge, hvorledes Sagen seer ud, førend der bliver taget nogen Bestemmelse derom? Naar man nu vil sige, at Vedkommende ikkun skulle have Ret til at see de tilveiebragte Dplysninger, saa kunde man vel spørge, til hvilken Nytte dette var. Det kunde maaffee blot tjene til at ærgre ham. Han kunde maaffee faae Gøt og Andet at see, som han ikke stottedé om; noget Solidt, noget virkelig Nyttigt kunde han neppe indvinde. — Skulde der kunne vindes Noget derved, saa skulde han have Lov til ikke alene at see paa, men til at imødegaae de Erklæringer, som vare komne frem under Sagen, og som navnlig en af de Autoriteter, som var hørt om Sagen, havde afgivet; men, skal han nu give Mod-erklæringer i Anledning af disse Erklæringer, og derfor igjen indsende Sagen til den afgjørende Autoritet, — ja, saa maa det være denne Autoritets Sag at indhente nye Dplysninger, men det maa ogsaa staae til denne at sige, at det, som er fremkommet fra Vedkommende, ikke er Noget, som er værd at tages i Betragtning, og at det derfor nu afgjør Sagen; kort sagt, det forekommer mig, at man absolut maa komme til det Resultat, at det tilsidst maa beroe paa et Skjøn af den Autoritet, som skal afgjøre Sagen, hvorledes der i det Hele i den omhandlede Henseende skal forholdes. Man kommer ellers ind paa et Gebeet, saaledes som allerede af Andre er godt gjort, hvor man virkelig ingen Ende kan see. Man synes ogsaa at have overseet, hvem de egentlige Vedkommende ere; thi det kan ikke noksom fremhæves, at den, som har meest

Interesse i Sagen, ikke sjældent er den, som ikke har indgivet Ansøgningen eller Klagen. Naar en Mand søger om at anlægge et Etablissement paa det og det Sted, hvor en anden Mand alt forud har et lignende Etablissement, f. Ex., naar en Gaardmand faaer isunde at oprette en Handel og derfor indgiver en Ansøgning herom, uagtet der til Landapotheket i Nabo sognet have Handelsberettigelse, kan det vel interessere Gaardmanden, at han faaer denne Handel, men det interesserer i Reglen endnu mere Apothekeren, at den Anden ikke faaer denne Handel; thi Gaardmanden kan leve uden Handelen, men det kan Apothekeren muligens ikke; naar han skal taale Concurrence af Alle og Enhver, vil rimeligen Niemedet med, at Apotheket blev givet Handelsret, slet ikke opnaaes. Det er min fulde Overbeviisning, at man, naar man vil, at vedkommende Ansøger skal kunne forlange at see de over Sagen afgivne Erklæringer, førend der decideres i Sagen, saa giver man ham virkelig ikke noget Gode, der er synderligt meget bevendt. Det Hele, som jeg troer, man kan gjøre, er, at man kan udtale, at det overlades til vedkommende Autoriteter, om de ville give Ansøgere eller Klager eller hvem Andre, der antages at have Interesse deraf, Underretning om, hvorledes Sagen staaer. Gøt af de vigtigste Motiver, som man har paadæraabt sig, for at man skal gaae ind paa det foreliggende Lovforslag, er, at dette er ønskeligt for Embedsmændene, paa Grund af Stemningen, og fordi det navnlig i det constitutionelle Liv er ønskeligt, at der findes en Sammenlutning mellem Embedsmænd og Borgere. Jeg har allerede yttret, at ogsaa jeg troer, at det i det Hele vil være behageligt for de Embedsmænd, som erklære sig over Sagen, at Alle og Enhver see, hvad de erklære; men jeg har ogsaa yttret, at det, der er Hovedsagen, er, ikke hvad der er behageligt, men hvad der i og for sig er det Rigtigste. Jeg troer ingenlunde, at en Lov som den foreslaaede er nødvendig for Embedsmændenes Anseelse. Troer man f. Ex. om en Embedsmand, at han recommanderer eller misrecommanderer en Ansøgning, eftersom den er freven af hans Contoirbesjente eller ei, saa